

GLOBAL FARMING

Slovakiet

■ Morten Knudsgaard (i midten) er den daglige ansvarlige for FirstFarms griseproduktion og markdrift med grisefoder og salgsafgrøder. Han er her sammen med sin leder af griseproduktionen Szabolcs Csikász (t.v.) og agronom Bálint Gróf (t.h.) foran so-staldene i Gabčíkovo. Fotos: FirstFarms

Ny grise- produktion på et svært sted

Det er under to år siden, at FirstFarms købte deres fire sites med griseproduktion i Slovakiet. Placeringen af farmene stiller store krav til gylleopbevaring og sikring mod nedsivning.

Af **Jørgen P. Jensen**

40 41 76 84 - jpi@effektivtlandbrug.dk

FirstFarms i Slovakiet overtog for knap to år siden en danskejet griseproduktion med 2.300 søer.

- Den var i rigtig god drift ved overtagelsen. Men de fire sites ligger på lokaliteter, hvor vi har noget svært ved at udvide i større stil, fortæller Morten Knudsgaard, der har det daglige ansvar for både FirstFarms grise og salgsafgrøder i Slovakiet, Tjekkiet og i Ungarn.

- Det skyldes dels, at der er andre husdyrproducenter i området og dels hensynet til miljøet i det vestlige Slovakiet.

Grisestaldene ligger nemlig ovenpå ét af de største drikkevandsreservoirer i Europa.

- Det stiller høje krav til gylleopbevaring og sikring mod nedsivning. Men staldanlægget i Slovakiet passer godt ind i vores øvrige griseproduktion i de to tilstødende lande.

Optimering

Derfor er strategien for FirstFarms i Slovakiet nu at optimere de nuværende staldanlæg fremfor at satse på at udbygge.

- Det har vi naturligvis været bevidste om helt fra overtagelsen af Gabčíkovo, som griseproduktionen hedder, og som består af fire adskilte sites.

I Slovakiet kan halvdelen af smågrisene fædtes helt færdige, mens den anden halvdel af grisene ved 25-27 kg køres til Tjekkiet til én af FirstFarms slagtesvinestalde der.

Den første griseproduktion, der kom med i FirstFarms-koncernen i 2017, ligger i Ungarn og er i dag udelukkende smågriseproduktion, som bliver solgt lokalt.

Dansk genetik

Smågrisene produceret på Gabčíkovo bliver solgt internt til FirstFarms slagtesvineproduktion i Tjekkiet.

- Det giver en 50 procent selvforsyning med smågrise deroppe, fortæller Morten Knudsgaard.

Siden overtagelsen har effektiviteten i so-staldene været omkring 33 smågrise pr. årsso.

- Vi er dog i gang med en optimering af produktionen blandt andet med en opgradering af den danske genetik.

- Vi importerer i øjeblikket renrace dyr fra Danmark, hvilket dog reelt ikke betyder

import af ret mange dyr. Derfra fødes de efterfølgende generationer i Slovakiet. Faktisk er det kun to gange om året, at vi får tilført dyr fra Danmark.

Biosecurity

For Morten Knudsgaard er det seneste år især gået med yderligere at styrke biosecurity omkring de fire sites med grise.

- I dag har vi yderst en bar sortjordszone, så en grå zone med inderst to gange tøjskift, inden medarbejderne kommer ind i den hvide zone. Tilsvarende bliver alle materialer desinficeret. Plus en masse andre sikringsprocedurer.

Så lykkeligvis har der ikke været noget udbrud af ASF på FirstFarms' sites i de tre lande.

Og alt i alt ser Morten Knudsgaard meget optimistisk på griseproduktion i de kommende år både i Slovakiet og i de to tilstødende lande.

■ Morten Knudsgaard (bagerst) i so-stalden sammen med Anders H. Nørgaard, som er adm. direktør i FirstFarms.

■ Gabčíkovo er hovedfarmen for FirstFarms i Slovakiet med so-stalde, fodermølle, maskincenter og administration.

GLOBAL FARMING

Kontakt: Jørgen P. Jensen
jpjensen@effektivtlandbrug.dk
40 41 76 84

■ Såning af sukkerroer er netop kommet i gang på FirstFarms' marker i Slovakiet. Fotos: FirstFarms

■ Markchef Ole Hjelm (t.v.) og agronom Balint Grof i marken på FirstFarms i Slovakiet. Ole Hjelm er ansvarlig for både markbruget i Gabcikovo i Slovakiet og for FirstFarms markbrug i Tjekkiet.

Udfordringer med ASF og corona har ikke fjernet optimismen

- Starten på corona for et år siden gav turbulens, fortæller Morten Knudsgaard, der er daglig leder for driften af FirstFarms' griseproduktion og salgsafgrøder i Slovakiet, Tjekkiet og Ungarn. Han ser en styrkelse af det lokale i krisetider.

Af Jørgen P. Jensen

40 41 76 84 - jpj@effektivtlandbrug.dk

Fra de 1.550 hektar tilhørende FirstFarms' fire farme med griseproduktion i Slovakiet laves en stor del af grisefoderet.

- Markdriften er målrettet at levere foder. Arealet er delt op i fem dele, hvor to femtedeje er med majs, to femtedeje med vinterhvede eller vinterbyg og en femtedel med vinter-raps, fortæller Morten Knudsgaard, som er ansvarlig for den daglige drift af grise og salgsafgrøder i både Slovakiet og FirstFarms i de tilstødende Tjekkiet og Ungarn.

- Raps er så den eneste direkte salgsafgrøde. Så bytter vi med lidt byg fra FirstFarms' malkekævfarme. Resten bruger vi på vores egen mølle og foderfabrik.

Her optimeres foderblandinger til grisene med blandt andet lucerne og sukkerroepiller plus eget korn og majs sammen med indkøbte mineralblandinger.

Kører ud fra so-farmen

- Fodermøllen ligger på so-farmen,

og vi kører derfra foderet ud til vores fravænningsfarm og de to slagtesvinefarme.

Der laves lidt afprøvninger af nye salgsafgrøder, såsom popler og elefantgræs til Ikea, samt græskar og valmuer.

- Men det er absolut en biting og ofte noget, der ikke kommer videre. Men godt at undersøge nyt, siger Morten Knudsgaard.

Corona

Corona-restriktionerne har ikke begrænset transporten af grise mellem FirstFarms' sites i Slovakiet, Tjekkiet eller Ungarn.

- Vi har mest mærket pandemien på frafald af medarbejdere og med nedlukning af slagterier. Det klinger dog af i øjeblikket.

- Men vi har været udfordret i pe-

rioder af corona-pandemien, fastslår Morten Knudsgaard.

Afregning

Afsætningsmæssigt har der også været udfordringer, efter at Tyskland lukkede ned på grund af afrikansk svinepest.

- Vi har en delvis aftale med et slagteri i Slovakiet, da vi ønsker at lave lokale specialprodukter. Der er tilsyneladende et forbrugerønske om, at dyrene skal være fra samme land, og forarbejdningen skal være lokal. Men det tager meget lang tid at bygge sådan et lokal-brand op.

Ved afregningen af grisene tog man tidligere udgangspunkt i den tyske notering og aftalte så et tillæg plus eller minus.

- Men starten på corona for et år siden gav turbulens, restauranter

Om FirstFarms A/S

- FirstFarms er en børsnoteret landbrugskoncern med base i Billund
- Den driver landbrug i Slovakiet, Tjekkiet, Ungarn og Rumænien på i alt 21.000 ha
- I alt 16 bedrifter med enten køer, grise og/eller planteproduktion
- I Slovakiet er der 2.300 søer på et site og på tre andre sites fravænnings og slagtegrise
- Desuden drives i vestlige Slovakiet i alt 9.700 hektar heraf 1.550 med salgsafgrøder
- FirstFarms har over 300 ansatte på alle sites tilsammen

lukkede og vi måtte forhandle om nye mulige priser.

Med lokalt

Endnu er FirstFarms altså ny med griseproduktion i Slovakiet.

- Men vi har en klar målsætning om at støtte op om de lokale samfund, som vores farme nu er en del af, fortæller Morten Knudsgaard.

- Ved at være med til sportsbegivenheder, lokale fester, arrangementer og hvad folkeligt, der nu kan være - vise os og være positive. Støtte vores lokale medarbejdere. Det tager nemlig tid at blive accepteret som en del af det lokale.

Man skal ikke underkende udfordringen i, at griseproduktion lugter, der køres rundt med store gyllevogne, og at en stor del af grisene i Slovakiet er danskejede.

- Hvis man ikke er åben, ærlig og med lokalt, så opstår der myter og negativ omtale af os. Det ser vi som en vigtig del af vores arbejde at få gjort til noget positivt, slutter Morten Knudsgaard.

Mus er en kæmpe plage

■ - Vi er i stigende grad meget plaget af mus i vores afgrøder, fortæller Morten Knudsgaard, der blandt andet står for dyrkning af salgsafgrøder på FirstFarms i Slovakiet.

Han skal hele tiden være på forkant med bekæmpelsen af mus, ellers forsvinder store pletter af raps og vintersæd i markerne.

- Vi er simpelthen begyndt at pløje igen af den årsag og må holde jorden sort i perioder.

Rovfugle

Et godt og forbyggende tiltag er at sætte siddepinde op til rovfugle.

- En to-tre meter lang lodret lægte med en pind på tværs, så rovfuglene kan sidde og spejde efter mus på jorden, er effektivt, og rovfuglene tager rigtig mange mus, fastslår Morten Knudsgaard.

■ Såning af vårbyg på FirstFarms i Slovakiet en af de seneste dage.